

Wpływ mediów na proces wychowania

Na proces wychowania ma wpływ wiele różnorodnych czynników. W ostatnim czasie znaczącą rolę odgrywają nie tylko rodzice i szkoła, ale też media. Tak jak każda sytuacja, istnienie mediów może z jednej strony prowadzić do doskonalenia, wspinania się po szczeblach rozwoju coraz wyżej, a z drugiej do degradacji własnej osobowości, czy stosunków z innymi ludźmi. W procesie wychowania szczególnie należy zwracać uwagę na osoby młode, które nie zawsze potrafią wybrać to, co jest odpowiednie dla nich.

W procesie wychowania można ukazać pozytywny oraz negatywny wpływ mediów. W dzisiejszym świecie mass media mają większy wpływ na młodych ludzi niż jeszcze za czasów młodości obecnych seniorów, czy osób będących w przedziale 40 – 50 lat. Wcześniej nikt nie wyobrażał sobie, że będzie coś takiego jak telefon komórkowy – a już na pewno telefon, za pomocą którego oprócz komunikacji z innymi osobami można, np. robić zdjęcia, słuchać radia, oglądać telewizję, czy poszukiwać informacji w Internecie.

Dzieci i młodzież w większości wybierają komunikację za pośrednictwem mediów takich jak Internet, a nie bezpośrednie spotkania. Dzieje się tak dlatego, że Internet nastawiony jest na obraz, a nie na słowo. Wizualność na pierwszy rzut oka jest atrakcyjniejsza, łatwiejsza w odbiorze. Z tego względu pojawia się coraz więcej problemów natury psychologicznej i społecznej. Świat medialny obfituje w wielowymiarowość, a to może spowodować, że nasze dziecko zatraci umiejętność odróżniania rzeczywistości od fikcji. Doskonałym przykładem tego zjawiska są gry komputerowe, gdzie zabity przeciwnik ma „kilka następnych żyć”. Dlatego w procesie wychowawczym znaczącą rolę odgrywa wychowawca (rodzic), który musi uświadomić młodemu człowiekowi, że w życiu tak nie jest. Postępowanie takie może zapobiec wielu tragediom.

Internet pełni, także pozytywne funkcje. Pomaga on w dążeniu do samodzielnego rozwiązywania problemów. Dzieci za pomocą Internetu mogą przygotowywać się na zajęcia szkolne. Na stronach internetowych można znaleźć m. in. słowniki języków obcych, encyklopedię.

Należy jednak zwrócić uwagę na fakt, że w wielu przypadkach to dzieci lepiej radzą sobie z obsługą, np. komputera niż osoby dorosłe. Dzieci bardzo często potrafią usunąć blokady chroniące przed wchodzeniem na nieodpowiednie strony internetowe. Widoczne jest tu występowanie kultury prefiguratywnej (podział kultury przez M. Mead)¹, w której młodsze

---

¹ Interakcja człowiek -Internet-refleksje pedagogiczne. <http://www.ap.krakow.pl> [dostęp 1.02.2010].

osoby przekazują wiedzę techniczną starszym od siebie. Dlatego dorośli powinni starać się nadążać za postępem technicznym, aby być partnerem dla swoich dzieci.

Następnym medium jest telewizja. Według badań (zapoczątkowanych w 1967 roku), które przeprowadził Gerbner okazało się, że w około 80% filmów były sceny przemocy.² Niepokojącym faktem jest to, że młodzi ludzie często, gdy mają wolny czas, oglądają wszystko, nie patrząc na przekazywane treści.

W telewizji bardzo często i w coraz większym stopniu promowane są osoby, których nie można nazwać autorytetami dla dzieci i młodzieży. Osoby te oprócz braku umiejętności dotyczących profesji, którą reprezentują, nie eksponują podstawowych wartości moralnych. Ukazywanie takich osób powoduje, że dzieci nie uczą się umiejętności rozwijania swoich talentów i doskonalenia ich oraz przyjmują negatywne wzorce postępowania. Rola nauczyciela i rodzica powinna polegać na uświadamianiu młodemu człowiekowi, co jest naprawdę znaczące w życiu.

Ważną rolę w rozwoju osobowości młodego człowieka ma reklama emitowana w TV. Reklamy bardzo często przedstawiają ludzi w wieku zbliżonym do osób, do których są adresowane. Szczególnie niebezpieczne jest to w przypadku małych dzieci. Utożsamiają się one z bohaterami reklam i od razu chcą mieć to, co oferuje srebrny ekran.

Tak samo jak w przypadku Internetu, nie można jednostronnie patrzeć na telewizję. Dzięki niej młodzi ludzie mogą rozwijać wiedzę zdobytą w szkole. Telewizja odgrywa także znaczącą rolę w rozwoju przeżyć estetycznych. Odpowiedni film, koncert może wzbogacić młodego człowieka o wiele nowych wartości.

W obecnych czasach media odgrywają bardzo ważną rolę. Istotne więc staje się właściwe korzystanie z nich.

Literatura:

1. A. Giddens: *Socjologia*. Wydaw. Naukowe PWN, Warszawa 2007;
2. Interakcja człowiek -Internet-refleksje pedagogiczne. <http://www.ap.krakow.pl>.

Ewa Cieplińska
pedagog-logopeda

---

² A. Giddens: *Socjologia*. Wydaw. Naukowe PWN, Warszawa 2007, s.480-481